

I

(Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις)

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 16ης Νοεμβρίου 2007

σχετικά με μια ευρωπαϊκή ατζέντα για τον πολιτισμό

(2007/C 287/01)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

- (1) υπενθυμίζοντας τους στόχους η εκπλήρωση των οποίων ανατίθεται στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, ιδίως δυνάμει του άρθρου 151 της συνθήκης,
- (2) αναφερόμενο στις διατάξεις της σύμβασης της ΟΥΝΕΣΚΟ για την προστασία και την προώθηση της πολυμορφίας στις πολιτιστικές εκφράσεις,
- (3) έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 10ης Μαΐου 2007 σχετικά με μια ευρωπαϊκή ατζέντα για τον πολιτισμό σ' έναν κόσμο παγκοσμιοποίησης ⁽¹⁾,
- (4) Υπενθυμίζοντας τα συμπεράσματά του της 24ης Μαΐου 2007 για τη συμβολή των τομέων του πολιτισμού και της δημιουργίας στην εκπλήρωση των στόχων της Λισσαβόνας ⁽²⁾,
- (5) λαμβάνοντας υπόψη την πείρα από το σχεδιασμό και την εφαρμογή του προγράμματος εργασιών του Συμβουλίου για τις περιόδους 2002-2004 και 2005-2007 ⁽³⁾,
- (6) λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα του Πρώτου Πολιτιστικού Φόρουμ για την Ευρώπη, που πραγματοποιήθηκε στη Λισσαβόνα στις 26 και 27 Σεπτεμβρίου 2007,
- (7) πεπεισμένο ότι ο πολιτισμός και η ιδιαιτερότητά του, συμπεριλαμβανομένης της πολυγλωσσίας, συνιστούν βασικά στοιχεία της ευρωπαϊκής διαδικασίας ολοκλήρωσης με βάση κοινές αξίες και μια κοινή κληρονομιά — διαδικασίας η οποία αναγνωρίζει, σέβεται και προωθεί την πολιτιστική πολυμορφία και τον εγκάρσιο ρόλο του πολιτισμού,
- (8) τονίζοντας ότι ο πολιτισμός και η δημιουργικότητα μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στην προσωπική ανάπτυξη, την κοινωνική συνοχή, την οικονομική ανάπτυξη, τη δημιουργία θέσεων εργασίας, την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα,

- (9) συμμεριζόμενο την άποψη ότι ο ρόλος του πολιτισμού πρέπει να αναγνωριστεί περισσότερο στην Ατζέντα της Λισσαβόνας, στο νέο κύκλο στον οποίο θα εισέλθει το 2008,
- (10) θεωρώντας ότι ο πολιτισμός πρέπει να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στις εξωτερικές σχέσεις της ΕΕ ως μέσο ενίσχυσης της διεθνούς συνεργασίας,
- (11) υπογραμμίζοντας τον ισχυρό δεσμό μεταξύ πολιτισμού και ανάπτυξης και προσβλέποντας σε πλέον πρωτόβουλο ρόλο των κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στο πλαίσιο της αντιστοιχίας εξωτερικής τους βοήθειας, προκειμένου να ενισχυθεί η δημιουργία δυναμικού πολιτιστικού τομέα στις αναπτυσσόμενες χώρες, και λαμβάνοντας υπό σημείωση την πρόταση της Επιτροπής να ενισχυθούν η κινητοποίηση και η διαφοροποίηση της χρηματοδότησης υπέρ της αυξανόμενης πρόσβασης του τοπικού πληθυσμού στον πολιτισμό, αλλά και των πολιτιστικών αγαθών αυτών των χωρών στις ευρωπαϊκές αγορές,
- (12) τονίζοντας τη σημασία της εμβάθυνσης του διαπολιτισμικού διαλόγου σε διεθνές επίπεδο, συμπεριλαμβανομένων των χωρών που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση, και της συμμετοχής μη κυβερνητικών παραγόντων προκειμένου να προωθηθούν μεγαλύτερη γνώση και κατανόηση,

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΤΖΕΝΤΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ

1. ΕΠΙΚΡΟΤΕΙ την πρόταση της Επιτροπής να ορίσει μια ευρωπαϊκή ατζέντα για τον πολιτισμό, που θεωρείται ως σημαντικό βήμα για την περαιτέρω ανάπτυξη της συνεργασίας στον πολιτιστικό τομέα και τη βελτίωση της συνοχής και της προβολής της ευρωπαϊκής δράσης στον τομέα αυτό και, συγχρόνως, για την ενίσχυση του εγκάρσιου ρόλου του πολιτισμού.

⁽¹⁾ Έγγρ. 9496/07 και συνοδευτικό έγγραφο εργασίας στο οποίο περιλαμβάνεται κατάλογος των κοινοτικών δράσεων στον τομέα του πολιτισμού (έγγρ. 9496/07 ADD1).

⁽²⁾ Έγγρ. 9021/07.

⁽³⁾ ΕΕ C 162 της 6.7.2002 και έγγρ. 13839/04.

Στρατηγικοί στόχοι

2. ΕΓΚΡΙΝΕΙ τους εξής τρεις στρατηγικούς στόχους που περιλαμβάνονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής προκειμένου να διαμορφωθεί η κοινή Ευρωπαϊκή Ατζέντα για τον πολιτισμό:
- προώθηση της πολιτιστικής πολυμορφίας και του διαπολιτισμικού διαλόγου,
 - προώθηση του πολιτισμού ως καταλύτη της δημιουργικότητας στο πλαίσιο της στρατηγικής της Λισσαβόνας για την ανάπτυξη, την απασχόληση, την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα,
 - προώθηση του πολιτισμού ως ζωτικού στοιχείου των διεθνών σχέσεων της Ένωσης,

Ειδικό στόχοι

3. ΣΥΜΦΩΝΕΙ ότι αυτοί οι τρεις στρατηγικοί στόχοι θα καθοριστούν αναλυτικότερα ως εξής:

A. ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ:

- ενθάρρυνση της κινητικότητας των καλλιτεχνών και άλλων επαγγελματιών του πολιτιστικού τομέα,
- προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, ιδίως με τη διευκόλυνση της κινητικότητας των συλλογών και την ενίσχυση της διαδικασίας ψηφιοποίησης με στόχο τη βελτίωση της πρόσβασης του κοινού σε διαφορετικές μορφές πολιτιστικών και γλωσσικών εκφράσεων,
- προώθηση του διαπολιτισμικού διαλόγου ως βιώσιμης διαδικασίας που συμβάλει στην ευρωπαϊκή ταυτότητα, ιθαγένεια και κοινωνική συνοχή, μεταξύ άλλων μέσω της ανάπτυξης των διαπολιτισμικών δεξιοτήτων των πολιτών.

B. ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΩΣ ΚΑΤΑΛΥΤΗ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑΣ:

- προώθηση καλύτερης χρήσης της συνέργειας μεταξύ πολιτισμού και εκπαίδευσης, ιδιαίτερα με την ενθάρρυνση της καλλιτεχνικής εκπαίδευσης και της δραστηριότητας συμμετοχής σε πολιτιστικές δραστηριότητες με στόχο την ανάπτυξη της δημιουργικότητας και της καινοτομίας,
- προώθηση της διαθεσιμότητας εξειδικευμένων δυνατοτήτων κατάρτισης στον τομέα της διαχείρισης καθώς και στον εμπορευματικό ή επιχειρηματικό τομέα για επαγγελματίες του πολιτισμού και της δημιουργίας,
- καλλιέργεια ευνοϊκού περιβάλλοντος για την ανάπτυξη του πολιτιστικού και δημιουργικού κλάδου, μεταξύ άλλων στον οπτικοακουστικό τομέα, ώστε να μεγιστοποιηθεί το δυναμικό τους, ιδιαίτερα δε το δυναμικό των ΜΜΕ, ιδίως με καλύτερη χρήση των υφιστάμενων προγραμμάτων και πρωτοβουλιών και με την προώθηση δημιουργικών εταιρικών σχέσεων μεταξύ του πολιτι-

στικού και άλλων τομέων, εκτός άλλων στο πλαίσιο της τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης.

Γ. ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΩΣ ΖΩΤΙΚΟΥ ΣΤΟΙΧΕΙΟΥ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ:

- ενίσχυση του ρόλου του πολιτισμού στο πλαίσιο της πολιτικής της ΕΕ όσον αφορά τις εξωτερικές σχέσεις και την ανάπτυξη,
- προαγωγή της σύμβασης της ΟΥΝΕΣΚΟ για την προστασία και την προώθηση της πολυμορφίας στις πολιτιστικές εκφράσεις και συμβολή στην εφαρμογή της σύμβασης αυτής σε διεθνές επίπεδο,
- ενίσχυση του διαπολιτισμικού διαλόγου και της σύμπραξης μεταξύ των κοινωνιών των πολιτών των κρατών μελών της ΕΕ και τρίτων χωρών,
- ενθάρρυνση της περαιτέρω συνεργασίας μεταξύ των πολιτιστικών φορέων των κρατών μελών της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των πολιτιστικών ιδρυμάτων, με τρίτες χώρες και με τα αντίστοιχα ιδρύματα στις χώρες αυτές.

Επικουρικότητα και ευελιξία

4. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η δράση σύμφωνα με τους στόχους αυτούς πρέπει να έχει πραγματική ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία και να διεξάγεται με πλήρη σεβασμό της αρχής της επικουρικότητας και ότι οι παρούσες κοινές κατευθυντήριες γραμμές σε επίπεδο ΕΕ δεν αποκλείουν τον καθορισμό και την εφαρμογή από τα κράτη μέλη των δικών τους στόχων εθνικής πολιτικής,
5. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι οι στόχοι αυτοί πρέπει να θεωρηθούν ως ευέλικτο πλαίσιο για την καθοδήγηση της μέλλουσας δράσης στον πολιτιστικό τομέα.

ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Διάλογος με τον πολιτιστικό τομέα

6. ΣΥΜΦΩΝΕΙ ότι ένας συνεχής, πολυεπίπεδος και ευέλικτος διάλογος με τους πολιτιστικούς παράγοντες και κατόπιν διαβουλεύσεων με το συγκεκριμένο τομέα σε όλα τα επίπεδα (τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό) είναι ουσιαστικής σημασίας τόσο για την ανάπτυξη όσο και για την εφαρμογή μιας ευρωπαϊκής ατζέντας για τον πολιτισμό,
7. ΕΠΙΚΡΟΤΕΙ την πρόθεση της Επιτροπής να εντοπίσει αντιπροσωπευτικούς συνομιλητές από τον τομέα και να αναλάβει τη χαρτογράφηση του, προκειμένου να δημιουργηθούν διάλογοι επικοινωνίας και να αρχίσει διάλογος με τους διάφορους παράγοντες,
8. ΣΥΜΦΩΝΕΙ ότι, λόγω του θετικού αντικτύπου του πρώτου Πολιτιστικού Φόρουμ που διεξήχθη στη Λισσαβόνα στις 26 και 27 Σεπτεμβρίου 2007, η αλληλεπίδραση με τις κοινωνίες των πολιτών και εντός αυτών τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο αποτελεί μείζον στοιχείο για τη διαπίστωση των απόψεων των πολιτιστικών παραγόντων στο πλαίσιο της διαδικασίας τακτικής υποβολής εκθέσεων.

Ανοικτή μέθοδος συντονισμού

9. ΚΡΙΝΕΙ ότι η νέα προσέγγιση που έχει προτείνει η Επιτροπή για τη συνεργασία στον τομέα του πολιτισμού, δηλαδή η χρήση της ανοικτής μεθόδου συντονισμού (ΑΜΣ), με ειδικά προσαρμοσμένο τρόπο και λαμβανομένων υπόψη των ιδιομορφιών του τομέα, θα προσφέρει ένα ευέλικτο και μη δεσμευτικό πλαίσιο για τη διάρθρωση της συνεργασίας γύρω από τους στρατηγικούς στόχους της ευρωπαϊκής ατζέντας για τον πολιτισμό και την προώθηση των ανταλλαγών βέλτιστων πρακτικών,
10. ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ότι:
- η ΑΜΣ θα εφαρμόζεται με την ευελιξία που αρμόζει στον πολιτιστικό τομέα αλλά και με πλήρη σεβασμό των αρμοδιοτήτων των κρατών μελών, περιλαμβανομένων των αρμοδιοτήτων των περιφερειακών και τοπικών αρχών τους, και σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας· η συμμετοχή των κρατών μελών στις σχετικές δράσεις και διαδικασίες θα είναι προαιρετική·
 - κατά την εφαρμογή της ΑΜΣ θα δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στην ανάγκη ελαχιστοποίησης της οικονομικής και διοικητικής επιβάρυνσης των διάφορων παραγόντων, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως ορίζεται στη συνθήκη ΕΚ ⁽¹⁾·
 - οι στόχοι της ευρωπαϊκής ατζέντας για τον πολιτισμό θα εφαρμόζονται μέσω τριετών προγραμμάτων εργασίας που θα καλύπτουν περιορισμένο αριθμό τομέων προτεραιότητας, τους οποίους το Συμβούλιο κρίνει κατάλληλους για το πλαίσιο ΑΜΣ την αντίστοιχη χρονική περίοδο. Με βάση αυτούς τους τομείς προτεραιότητας, η Επιτροπή θα προτείνει ειδικές δράσεις για τα προγράμματα εργασιών που θα συζητούνται, συμπληρώνονται, επικαιροποιούνται και, ενδεχομένως, εγκρίνονται από το Συμβούλιο των Υπουργών·
 - το Συμβούλιο, σε συνεργασία με την Επιτροπή, θα διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στη διασφάλιση της συνέχειας και παρακολούθησης των τομέων προτεραιότητας για την ανάληψη δράσης και στη διατήρηση της δυναμικής της διαδικασίας·
 - η Επιτροπή, κατόπιν διαβουλεύσεων με το αρμόδιο όργανο του Συμβουλίου [την Επιτροπή Πολιτιστικών Υποθέσεων], θα καταρτίζει έκθεση προόδου προς υποβολή στο Συμβούλιο, μεταξύ άλλων βάσει των πληροφοριών που θα παρέχουν εθελοντικά τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στο σημείο 10 στοιχεία α) και β) ανωτέρω·

στ) προκειμένου να ενισχυθούν η γενική ενημέρωση και προβολή της πολιτιστικής συνεργασίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο, οι πολιτιστικοί παράγοντες και το ευρύ κοινό θα ενημερώνονται σχετικά με τους στόχους και τις δράσεις προτεραιότητας του προγράμματος εργασίας.

11. ΣΥΜΦΩΝΕΙ, σύμφωνα με το σημείο 10 στοιχείο γ), ότι το πρόγραμμα εργασιών για την περίοδο 2008-2010 θα επικεντρωθεί στους τομείς προτεραιότητας για ανάληψη δράσης που ορίζονται στο παράρτημα,
12. Το Συμβούλιο δύναται, σε συνεργασία με την Επιτροπή, να επανεξετάζει την εφαρμογή της ανοικτής μεθόδου συντονισμού στον τομέα του πολιτισμού με βάση τη σημειωθείσα πρόοδο και λαμβάνοντας υπόψη του τις εκθέσεις και αξιολογήσεις που αναφέρονται στο στοιχείο ε) ανωτέρω.
13. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και η Επιτροπή των Περιφερειών θα ενημερώνονται σχετικά με την εφαρμογή των προγραμμάτων εργασίας.

Οριζόντιες πτυχές

14. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να συνεχίσει τις εργασίες της στον τομέα των πολιτιστικών στατιστικών όσον αφορά τους ορισμούς και τις μεθοδολογίες, προκειμένου να υπάρχουν συγκρίσιμα στατιστικά δεδομένα για τη χάραξη πολιτικών και την ανάληψη δράσεων βάσει στοιχείων.
15. ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ τη δημιουργία διυπηρεσιακής ομάδας στο πλαίσιο της Επιτροπής, με στόχο την καλύτερη ενσωμάτωση των πολιτιστικών πτυχών στη δράση της δυνάμει άλλων διατάξεων, όπως ορίζεται στο άρθρο 151 παράγραφος 4 της συνθήκης ΕΚ.
16. ΣΥΝΙΣΤΑ να ενισχυθεί η διασύνδεση μεταξύ πολιτιστικών πτυχών και άλλων κοινοτικών πολιτικών, με συντονισμό μεταξύ των σχετικών συνθέσεων του Συμβουλίου σε θέματα που έχουν αντίκτυπο στον πολιτισμό και με τη δημιουργία ενός αποτελεσματικού και συνεκτικού μηχανισμού για την τακτική υποβολή εκθέσεων όσον αφορά πολιτιστικές πτυχές δυνάμει άλλων διατάξεων της συνθήκης και για την παρακολούθηση των εν λόγω εκθέσεων.
17. ΚΑΛΕΙ το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να εγκρίνει τα παρόντα συμπεράσματα στα οποία προβλέπεται το πλαίσιο μιας ευρωπαϊκής ατζέντας για τον πολιτισμό.

⁽¹⁾ Πρόκειται για το άρθρο 5 της συνθήκης, όπως ερμηνεύεται από το πρωτόκολλο αριθ. 30 σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, που προσαρτάται στη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και συγκεκριμένα από το σημείο 9 του εν λόγω πρωτοκόλλου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΤΟΜΕΙΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΛΗΨΗ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2008-2010

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 10 στοιχείο γ) και της παραγράφου 11 ανωτέρω, θα αναληφθούν οι ακόλουθες δράσεις προτεραιότητας στο πλαίσιο των στρατηγικών στόχων της ευρωπαϊκής ατζέντας για τον πολιτισμό:

- βελτίωση των συνθηκών για την κινητικότητα των καλλιτεχνών και άλλων επαγγελματιών του πολιτιστικού τομέα,
 - προώθηση της πρόσβασης στον πολιτισμό, ιδίως μέσω της προώθησης της πολιτιστικής κληρονομιάς, της πολυγλωσσίας, της ψηφιοποίησης, του πολιτιστικού τουρισμού, των συνεργιών με την εκπαίδευση, ιδίως την καλλιτεχνική εκπαίδευση, και της μεγαλύτερης κινητικότητας των συλλογών,
 - ανάπτυξη δεδομένων, στατιστικών και μεθοδολογιών στον πολιτιστικό τομέα και βελτίωση της συγκρισιμότητάς τους,
 - μεγιστοποίηση του δυναμικού του πολιτιστικού και δημιουργικού κλάδου, ιδιαίτερα δε των ΜΜΕ,
 - προαγωγή και εφαρμογή της σύμβασης της ΟΥΝΕΣΚΟ για την προστασία και την προώθηση της πολυμορφίας στις πολιτιστικές εκφράσεις.
-